Jaargang 108. Dingsdag, 30 October 1849. No. 87

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

deze Courant behoort een Bijvoegsel.

ATSRAAD, GOUVERNEUR van de *Provincie* , brengt, naar aanleiding eener bij hem ingeko- ve van den provisionelen Volmagt van het *Nie- west* van den 22sten dezer, ter kennis van de anghebbenden, dat de **PASSAGIE** over de **BRUG**, liggende over de **TREKVAART** te **ATIL**, van af **Maandag, den 5den tot en aturdag, den 10den November eerstk.** zal **STREMD**, en dat de PASSAGIE gedurende ak over de **BRILSTER KLAPBRUG** zal plaats hebben.

INGEN, *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:*
ober 1849. RENGERS.

EGYPTE.

ALEXANDRIA, 3 October.

nwoordige onderkoning *Abbas*-pacha schijnt wei- de werkzaamheid en den ondernemingsgeest van Ali te hebben geërfd. Vele van de grootsche door gevangen werken zullen hem weldra in het graf van vele zijner pogingen tot beschaving zal or overblijven. *Abbas*-pacha bekommert zich wei- regeringszaken, maar houdt zich alleen bezig met eu, zijne paarden en zijn narghile (tabakspijp). erkzaamheden tot afdamming van de Nijl zijn ge- de marine, tot wier daarstelling van 1820 tot 1840 moeite gedaan is, verkeert in een' treurigen staat; e schepen zijn naar Constantinopel gezonden, om nlijk niet terug te komen; eenige fregatten liggen hier, maar zijn zoo beschadigd, dat zij niet kun- bouwen. De openbare inrigtingen van onderwijs, de geneeskundige school, de kavallerieschool en chnische school, zijn opgeheven, „omdat," naar de ing zegt, „de staat der geldmiddelen derzelver in- ding niet gedoogt." — Voor vermaken en weelde *Abbas*-pacha echter wel de noodige middelen. Zoo den 13den tot den 27sten Sept. j.l., te Kaïro de is van een' zoon des onderkonings gevierd. De heden waren op groote schaal aangelegd; gedurende werden telken half uur 200 kanonschoten, dus g ongeveer 4500, gelost. Kunstrijders, koordedan- rabische tooneelisten, paarde-wedloopen, Constantino- sche en Arabische troepen muzikanten, tentoonstelling enbeelden, illuminaties, vuurwerken, groote en tal- estmalen enz. hielden de bewoners der hoofdstad ge- bezig. De kosten van dit feest worden op *ƒ* 50,000 s, dus *ƒ* 700,000 voor de 14 dagen, gerekend.

NOORD-AMERIKA.

grootste bron van bedrijvigheid voor de scheepvaart root-Brittanje en Noord-Amerika is gelegen in den nden aanvoer van landverhuizers, die thans grooter ooit. Van den 1sten April tot den 30sten Sept. j.l. New-York aangekomen 163,196 passagiers, zijnde dag, hetgeen eene vermeerdering van 30,000 over ijdvak van het vorige jaar is. De aankomst te Bos- hoon lang niet zoo aanzienlijk, toont nog grooter ver- en voordeele van het tegenwoordig jaar, te weten gen 7,275 in het vorige jaar.

heele getal landverhuizers, dat in 1848 in New- aangekomen, bedraagt 248,189, van welke 189,251 nd, namelijk 59,675 komende regtstreeks van daar 576 van Liverpool.

aandacht wordt gevestigd op de snelheid, waarmede der westelijke staten van N.-Amerika hunne hulp- ontwikkelen, en daaronder vooral *Illinois.* In 1836 de waarde der invoeren in de stad Chicago slechts doll. en de geheele waarde van den uitvoer 1000 Twaalf jaren later, in 1848, werd in die stad voor 39 doll. ingevoerd en voor 10,706,333 doll. uitgevoerd. der telde men voor 2,160,000 schep. granen en 961,400 wol. De bevolking van deze bloeijende stad was in slechts 4,853 en in 1848 was zij tot 19,724 geklom- Zij is aan het zuideinde van het meer Michigan ge- is het punt, waar het kanaal van de Illinois-rivier chap heeft met het meer. Men ziet nog eene grootere eling dezer stad te gemoet.

TURKIJE.

Verschil tusschen Rusland en Oostenrijk, - en Turkije.

dikwerf goed onderrigt Fransch Jagblad deelt eenige rheden mede omtrent den tegenwoordigen stand van chil tusschen de Porte en hare twee noordelijke na- betrekkelijk de uitlevering der Hongaarsche vlugte- , waaraan wij het volgende ontleenen:

trent deze aangelegenheid zijn zeer uiteenloopende n medegedeeld, die alle ongegrond zijn. Volgens den de oorlog onvermijdelijk; anderen hebben beweerd e moeijelijkheden uit den weg geruimd zijn, en heb- ifs de voorwaarden der getroffen schikking doen ken- eiden zijn voorbarig geweest. De oorlog kan en zal hijnlijk vermeden worden; maar dit is nog niet meer e waarschijnlijkheid, en het is onjuist te beweren, het reeds eens geworden zou zijn. Alles hangt af antwoord dat de Keizer van Rusland aan *Fuad-* zal geven, en dat antwoord is tot op dit oogenblik kend. Wat overigens de houding der verschillende heden in deze zaak betreft, meenen wij het volgen- kunnen mededeelen.

stenrijk volgt eenigzins de ingevingen van Rusland. eener kabinet zelf zou niets liever willen dan in eene ng te treden: maar wanneer Rusland op de uitleve- blijft aandringen, dan dient Oostenrijk zich wel daar- te vereenigen. Nadat toch Rusland aan Oostenrijk de bewezen heeft van den Hongaarschen opstand te on- kken, kan laatstgenoemde mogendheid zich niet wel aren magtigen bondgenoot afscheiden, vooral in eene waarin deze alleen ten gevolge van dat dienstbewijs ken is.

rankrijk, zonder tegenover Engeland in dezelfde positie n, volgt toch ook min of meer de ingevingen van die heid. Even als Oostenrijk, wenscht het eene spoedige vredzame oplossing van het vraagstuk; maar bijaldien geen plaats had, zou het voor Frankrijk onmogelijk we- n een werkeloos aanschouwer te blijven bij eenen oor- n den Bosphorus, de Zwarte of Middellandschelzee. Maar het dien strijd niet wenscht, tracht het dien te voorkomen eene schikking te bevorderen.

Engeland, is de eenige der drie mogendheden, die, wel- zonder regtstreeks tot den oorlog aan te zetten, waarbij toch ook moeijelijk belang kan hebben, handelt als of de og onvermijdelijk uit het geschil moest voortspruiten en emoederen opzet in plaats van ze tot bedaren te brengen. Dit verschil van bedoelingen verklaart het verschil in de taal, die de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland te Weenen voeren. Beiden trachten te bewerken, dat Oostenrijk zich in dezen aan den invloed van Rusland onttrekke, en van den eisch tot uitlevering afstand doe, zonder te letten op hetgeen Rusland definitief zal besluiten. Maar lord *Ponsomby* en de heer *de Beaumont* bezigen ter bereiking van dat oogmerk zeer verschillende middelen; de eerste tracht het Weener kabinet vrees aan te jagen, de laatste zoekt het te overtuigen.

„.... De beslissing van het vraagstuk hangt hoofdzakelijk van Engeland en Rusland af. Oostenrijk zal deze laatste mogendheid, Frankrijk zal Engeland volgen. Maar inmiddels kan men zich verzekerd houden dat beide het mogelijke zullen doen om te beletten dat het tot eene beslechting door geweld van wapenen kome."

De *Augsb. Allg. Zeitung* deelt het volgende schrijven mede uit Constantinopel, den 3den October, waarin de kwestie der geloofsverzaking van *Bem* c. s. uit een ander oogpunt wordt beschouwd, dan in onze berigten tot dus verre plaats had. — Aan 't zoo geachte Zuid-Duitsche blad wordt n.l. berigt als volgt:

„Door den overgang van *Bem* en een groot aantal andere vlugtelingen tot het Muzelmansche geloof, is eene nieuwe moeijelijkheid met betrekking tot het vraagstuk der uitlevering ontstaan. Beloften en bedreigingen van allen aard moegen in het werk gesteld zijn, om hen tot dien stap te bewegen, en duren nog voort, om meerder proselieten te maken Dat de Turksche regering zelve daarin betrokken is, blijkt onder anderen ook uit het verleenen van den titel van pacha aan *Bem*; en dit veroorzaakt eene nieuwe verwikkeling in het buitendien reeds zoo ernstige vraagstuk. Het is waar, dat eene bepaling in de met Rusland gesloten traktaten de uitlevering uitsluit in het geval dat voortvlugtige opstandelingen op Turksch gebied het Mahomedaansche geloof hebben aangenomen. Maar blijkbaar is dit alleen dan van toepassing, wanneer terstond in den aanvang op den eisch tot uitlevering met het *fait accompli* eener reeds plaats gehad hebbende verandering van geloof geantwoord wordt; en zal het Russische kabinet zulk eene handelwijs op hetzelfde oogenblik, waarop *Fuad*-effendi aan hetzelve nederige vertoogen komt doen, niet als een' beleedigenden hoon beschouwen? En zal Oostenrijk het onverschillig aanzien, dat men de vlugtelingen, die het als zijne onderdanen terugeischt, door beloften of zelfs door bedreigingen tot eene verandering van geloof dwingt, die, volgens de traktaten, alleen met inachtneming van zekere formaliteiten en onder voorkennis van de Oostenrijksche consulaire agenten mag plaats hebben? Of denkt de Porte misschien in het onderhavig geval meerder kracht daaruit te ontleenen, dat zij de sympathie der bevolking voor de uitgewekenen, als renegaten of als degenen die het willen worden, opwekt?

„Maar wij zien in deze geheele zaak een gevaar, dat zich verder uitstrekt dan de beperkte grenzen van eene diplomatieke discussie en hare naaste gevolgen. Ook hier in Constantinopel moeten in den laatsten tijd zeer vele uit Europa gevlugte revolutie-mannen tot het Islamismus zijn overgegaan. Weinige dagen geleden is dit nog het geval geweest met een' Poolschen graaf *Rozwadowsky*, een gewezen Oostenrijksch officier; en het verleenen der waardigheid van pacha aan *Bem* moet ongetwijfeld als nieuw lokaas dienen. Op die wijze zou niet alleen Turkije, als land, de schuilen verzamelplaats worden van datgene, wat men in Europa de partij der omverwerping moet noemen, maar het Islamismus zelf zou ten dekmantel worden van de gevaarlijke pogingen dier partij. Bij zulk een verbond tusschen de revolutie en den Islam zou de stelling van het Christelijk Europa tegenover Turkije noodwendig geheel van aard moeten veranderen, en dan zou het allezins de vraag wezen, of men de onschendbaarheid van het Ottomannische rijk nog langer als politiek axioma zou willen handhaven."

— Te Livorno kwam den 15den eene Engelsche stoomboot van Konstantinopel aan, om het aldaar liggende linieschip *Bellerophon* naar de Dardanellen te doen opzenden. Genoemde stoomboot zoude onverwijld naar Gibraltar gaan, om meerdere versterking te ontbieden. Ook moet de vloot van den admiraal *Parker* uit de Ionische wateren naar de Dardanellen gezeild zijn. [?]

— De latere berigten vermelden eenige verandering in de houding van Engeland, en verhoogen dus, zoo al niet de zekerheid, dan toch de waarschijnlijkheid van eene *minnelijke schikking.* Men verneemt namelijk, dat eene zeer dreigende depêche van lord *Palmerston*, door lord *Ponsomby niet* aan den vorst *v. Schwarzenberg* is medegedeeld.

Deze vertraging van den kant van lord *Ponsomby* is zeer gelukkig geweest, want al zeer spoedig is een nieuwe koerier uit Londen aangekomen, met last om de meergemelde depêche *niet* aan het Oostenrijksche kabinet mede te deelen. — Men houdt het er voor, dat Engeland, twijfelende, of het, wanneer het tot eenen oorlog mogt komen, wel op de opregte medewerking van de Fransche regering zou kunnen rekenen, besloten heeft de snaren wat minder hoog te spannen en zich meer inschikkelijk te betoonen.

(Intusschen schijnt het echter zeker, dat aan den admiraal *Parker* het bevel is afgezonden, om met zijn smaldeel naar den ingang der Dardanellen te stevenen.)

— In Parijs is thans de brief bekend geworden, welke door den Keizer van Rusland aan den Sultan is gerigt, ter zake der gebeurtenissen in Hongarije, mitsgaders de door de Oostenrijksche en Russische gezanten bij de Turksche Regering ingediende nota's. — Vroeger is ook door ons medegedeeld, dat de Keizer een zeer korten en onheuschen brief had gezonden. Het blijkt thans, dat dit geheel ongegrond is, en men meent, dat de geschillen tusschen Rusland en Turkije geenszins zoo ernstig zijn, als vroeger is opgegeven. — Aan de echtheid van den thans medegedeelden brief des Keizers schijnt kwalijk te kunnen worden getwijfeld.

Laatste berigten.

Volgens het *Journal de St. Petersbourg* heeft de Keizer den buitengewonen Turkschen gezant *Fuad*-effendi op den 16den dezer met de gebruikelijke formaliteiten ter audientie ontvangen. Het blad voegt er bij, „dat aan een vredebreuk met den Sultan volstrekt niet gedacht wordt." — (Een berigt van den Weener correspondent in den *Times* bevestigt ten volle deze vredelievende tijding. De Keizer zal niet verder op de uitlevering aandringen, ingevalle er van den kant van zekere groote Westersche mogendheid (Engeland) geene dreigende interventie plaats heeft.)

— Uit Konstantinopel loopen de laatste berigten tot den 10den October.

„*Een Engelsch eskader is in de Dardanellen verschenen, en ter beschikking van den heer* CANNING *gesteld.*"

ITALIE.

Het getal der in Griekenland aankomende Italiaansche (en ook Poolsche en Hongaarsche) vlugtelingen neemt dagelijks toe. De regering zendt hen zoo veel mogelijk naar de provinciën, tot ontginning of bebouwing van landerijen. — De bekende prinses *Belgiojoso*, die zulk een groot aandeel in de Romeinsche omwenteling nam, is te Athene, en onderhandelt met het Bestuur tot kolonisering der uitgewekenen in de vruchtbare provincie Ellis.

SPANJE.

Ministeriele Krisis in Spanje.

MADRID, 21 October.

Vreemd is zeker de ministerieële krisis, dien Spanje nu heeft doorloopen. Sinds een paar jaar, dat geheel Europa in gisting verkeerde, bleef Spanje rustig en bijna onopgemerkt onder het bestuur van het ministerie *Narvaez.* Plotseling verneemt men, dat het kabinet is afgetreden en dat geheel onbekende mannen de zetels hebben ingenomen, zonder dat de minste beweegreden dier verandering bekend werd. De nieuw benoemden, aan welker hoofd stond generaal graaf *Cleonard*, behoorde tot de priesterpartij: alles duidde eene hevige reactie aan. Ter nauawernood is de ministerieële verwisseling bekend of van alle kanten stroomen de aanvragen tot ontslag toe. Bijna geen enkel hoog ambtenaar wilde onder gemelde mannen staan. — Eenige uren later wordt het geheele ministerie *Narvaez* door de Koningin *hersteld*, terwijl enkele der pas benoemde ministers dadelijk in hechtenis werden genomen. Het was de biechtvader van den Koning, pater *Fulgencio*, die zijn' vorst er toe had bewogen van zijn invloed op de Koningin gebruik te maken, *om een zuiver absoluut, van de priesters afhankelijk bestuur, de teugels van het bewind in handen te geven.* — De Koningin was in den strik gevallen, doch gelukkig zag zij bij tijds hare dwaling in. — Pater *Fulgencio* behoort ook onder de gearresteerden. Hij zal in een klooster in Andalusië worden geplaatst. — De Koning, die hier het werktuig was geweest, heeft verzocht de hoofdstad te mogen verlaten. Men twijfelt er aan, of dit zal worden toegestaan.

De Koningin-moeder, de hertog *de Rianzares*, gelijk iedereen over deze schielijke kabinets-verandering verrast, hebben alles aangewend om Koningin *Isabella* te bewegen het kabinet *Narvaez* terug te nemen, hetwelk haar zoo gewigtige diensten had bewezen, en zijn er in geslaagd. H. M. deed generaal *Narvaez* ontbieden, om hem de reorganisatie van zijn kabinet op te dragen. Na lang aarzelen eindigde de generaal met toe te geven aan het verlangen der jeugdige Koningin, en het besluit van reorganisatie werd geteekend. Er werd een kabinetsraad gehouden; daarin werd besloten, dat men onverwijld tot de arrestatie zou overgaan van den generaal *Balboa*, pater *Fulgencio*, de heeren *Quirago*, *Buena*, *Rodon* en *Melgar*, benevens eenige andere invloedrijke personen van de camarilla des Konings don *Francisco d'Asisi*.

Er is een onderzoek aangevangen over de vertakkingen van dit zuiver absolutistisch komplot.

Het bestuur van het paleis zal aan den Koning worden onttrokken, al bleef hij ook ten hove. Al de ambtenaren die hun ontslag hadden ingediend, zijn weder aangesteld. Madrid heeft zijne gewone kalmte herkregen. Het ministerie hield heden weder eene bijeenkomst.

[Volgens een brief, door een lid der Wetgevende Vergadering te Parijs ontvangen, zou de ministeriële krisis, welke te Madrid plaats heeft gehad, in verband staan met eene zamenzwering tegen de Koningin *Isabella*. Het gold niet minder dan de jonge Koningin in een klooster op te sluiten, en graaf *Montemolin* tot Koning van Spanje uit te roepen, onder den naam van *Karel VI*. Anderen beweren, dat de zamenzwering geschiedde ter gunste van de hertogin *de Montpensier*.]

HONGARIJE.

Men bespeurt weder eenige gisting onder de Ruthenen in Hongarije. Daar zij hun getal op 800,000 begrooten, maken zij aanspraak op eene afkondiging van de rijks-constitutie van den 4den Maart in alle landen, waar Ruthenen wonen, op erkenning van hunne nationaliteit, enz.

— Den 20sten is te Pesth de straf des doods met de koord weder aan drie personen, door den krijgsraad daartoe veroordeeld, voltrokken; te weten aan vorst *Woroniecki*, voormalig Oostenrijksch officier, — aan *Giron*, uit Aken, van ambacht parfumeur, bevelhebber van het Duitsche legioen, — en aan *Abancourt*, voormalig Oostenrijksch onderofficier en adjudant van *Dembinski*.

De 21jarige landman *Felix Bidoli* is doodgeschoten, omdat hij in het bezit was van 2 geladen pistolen; *Madarass* is ter dood veroordeeld en gehangen.

SLEESWIJK-HOLSTEIN.

Sleeswijk wordt nog steeds in naam des Konings van Denemarken geregeerd; de bevolking wil geen Koning van Denemarken, maar alleen een' hertog van Sleeswijk als souverein erkennen, doch de Koning wil aan dit regtmatig verlangen niet toegeven. De geestelijkheid van Sleeswijk, door de Lands-regering uitgenoodigd zijnde om in het gewone gebed voor de overheid, bij de openbare godsdienstoefening, voor „den Koning van Denemarken en het Koninklijk Huis" te bidden, weigert zulks standvastig, hoewel reeds een hunner, pastoor *Haak* te Haddebye, van regeringswege verwittigd is geworden, dat hij zou worden afgezet, zoo hij aan eene dergelijke uitnoodiging den 20sten dezer niet had voldaan. Den 17den hebben een aantal geestelijken een protest openbaar gemaakt, waarin zij verklaren, geene verordening der Lands-regering van Sleeswijk te zullen afkondigen, zoolang deze niet eene geruststellende verklaring heeft gegeven, „dat zij het hertogdom niet in naam van een' vijandelijken Koning, maar in naam van den regtmatigen hertog en landsheer bestuurt."

DUITSCHLAND.

Het nieuwe Centraal-bestuur en de Eenheid van Duitschland.

De Raad van Bestuur van den Engeren Bondsstaat heeft, met uitzondering der vertegenwoordigers van Hannover en Saksen, eenstemmig goedgevonden, „*dat den 15den Januarij e.k. de verkiezingen voor den Rijksdag zullen plaats hebben.*" — Dien ten gevolge hebben de gevolmagtigden van Hannover en Saksen Dingsdag aan den Raad van Bestuur te kennen gegeven, „*dat zij wegens dringende aangelegenheden moesten vertrekken!*" Eene bepaalde afbreking der betrekkingen heeft dus nog niet plaats gevonden, maar is welligt aanstaande.

Den 24sten dezer zijn in de Pruissische Tweede Kamer de overeenkomst van Pruissen met Oostenrijk, en andere daartoe betrekking hebbende bescheiden, ter sprake gebragt, en heeft de Pruissische regerings-commissaris *v. Radowitz* gewigtige mededeelingen dienaangaande gedaan. — Onder de talrijke toehoorders bemerkte men den *Prins van Pruissen* benevens zijnen zoon, den generaal *v. Wrangel* en den heer *A. von Humboldt*.

De genoemde commissaris heeft hoofdzakelijk verklaard, „dat Pruissen volhardt bij het ernstig voornemen, om de

eenheid van Duitschland te bevorderen; in regering, door de instelling van een rijksbestuur en een vorsten-collegie, en in wetgeving, door de instelling van een volks- en een staten-huis. — Pruissen heeft daartoe in den raad van bestuur er op aangedrongen, dat de benoemingen voor het eerste parlement reeds den 15den Januarij zullen plaats hebben, en dat dit parlement in Erfurt zal bijeenkomen.

„Beijeren, Wurtemberg en Hessen-Homburg hebben bepaaldelijk *geweigerd*. — Pruissen laat de gronden, waarop die weigering berust, over aan het oordeel van het Duitsche volk, maar erkent, dat de zamenstelling van het Vorsten-collegie en van het Staten-huis dien ten gevolge moet worden gewijzigd. Bij deze en andere wijzigingen in de verordeningen van den naauw vereenigden Bondsstaat zal Pruissen zich echter wel wachten van inbreuk te maken op de verpligtingen, welke bij het Verbond van 1815 zijn aangegaan."

Ook in de Tweede Kamer zijn de gronden, op welke Saksen en Hannover zich aan de overeenkomst van Mei schijnen te willen onttrekken, door den heer *v. Radowitz* krachtig bestreden, die daarbij heeft gevoegd, „dat Pruissen zich door het protest van beide deze Staten tegen het bijeenroepen van het Parlement niet zal laten terughouden, en dat deze Staat met de Duitsche Staten, die, nadat het Parlement van Frankfort den Koning de Keizerlijke waardigheid had opgedragen, hunne toestemming daartoe hebben verleend, den nieuwen Bondsstaat zal vestigen; terwijl misschien ook in Beijeren, Wurtemberg, Hannover en Saksen de volksstem zich luide genoeg ten gunste van dit Verbond zal doen hooren.

„In April had Pruissen zich op die volksstem kunnen beroepen, maar het heeft dit niet gewild, omdat er destijds onzuivere bedoelingen in het spel waren, en deze Staat geenen Vorst in zijn regt wilde verkorten. — „Nooit (zeide de heer *v. Radowitz*) zal ons het bedriegelijk beginsel, dat de vijand van onzen vijand, onze vriend zoude zijn, verlokken." — Deze woorden werden met een aanhoudend vreugdegejuich beantwoord; en de spreker besloot zijne redevoering met de verzekering, „dat Pruissen den ingeslagen weg, *zonder zich aan eenig verwijt bloot te stellen*, zoude vervolgen, om 't even, of de uitkomst smartelijk of bevredigend, — nabij of ver verwijderd mogt zijn."

Ten aanzien van de overeenkomst met Oostenrijk zeide de heer *v. Radowitz*, dat deze door de dadelijke behoeften van het oogenblik onvermijdelijk was geworden; doch dat Pruissen er ernstig op bedacht was geweest, dat de instelling van het Centraal Bewind de vestiging van den naauw vereenigden Bondsstaat niet kon verhinderen.

(De gevolmagtigden van Saksen en Hannover zijn werkelijk vertrokken, na hun protest te hebben ingediend. Men is derhalve beducht, dat het tot eene ernstige tweespalt zal komen.

Men is in Frankfort van oordeel, dat het *thans* bestaande Centraal Bestuur nog lang op denzelfden voet zal kunnen blijven bestaan, vooral indien het aldaar uit Berlijn ontvangen berigt van een afzonderlijk Verbond, 't welk *Beijeren, Hannover en Wurtemberg ondershands zouden gesloten hebben*, zich bevestigt.)

HEIDELBERG, 20 October.

In Durlach is eene talrijke vergadering gehouden van geestelijken en leeken, om te beraadslagen over de zaak der *binnenlandsche zending* en eene daaraan gewijde vereeniging hier te lande op te rigten. Een der uitstekende sprekers in die vergadering was dr. *Wichern* van Hamburg. Het gewigt der zaak werd algemeen erkend. Om dezelve ook hier zoo veel mogelijk ingang te doen vinden, werd dr. *Wichern* door zijne vrienden alhier verzocht, over te komen en ook hier eene redevoering te houden. Welwillend voldeed hij aan de uitnoodiging, en j.l. Zondag namiddag werd in eene der Evangelische kerken alhier eene uitgebreide rede door dr. *Wichern* uitgesproken. De binnenlandsche zending schijnt, hier althans, veel meer bijval te vinden dan de buitenlandsche. Men is doordrongen van de overtuiging, dat de godsdienstige zin, bijzonder ook onder de lagere volksklassen, meer opgewekt, aangekweekt en bewaard moet worden.

WEENEN, 23 October.

Tusschen Engeland en Oostenrijk is, ter zake van de laatste executiën op Cephalonia, een geschil ontstaan. Twee wapensmeden, die te Argostoli, de hoofdplaats des eilands, woonden en Oostenrijksche onderdanen waren, zijn op last der Engelsche autoriteiten gestraft; de Oostenrijksche consul leverde hierover energieke vertoogen in; zijne protestatie, waarvan hij afschrift naar Weenen opgezonden heeft, is het onderwerp geweest van eene afzonderlijke nota van het Oostenrijksche kabinet aan het Engelsche. Ofschoon deze zaak wel geene ernstige gevolgen zal hebben, is zulk eene beschuldiging tegen Engeland vrij pikant, op een oogenblik, dat dit land zich zoo in de bres stelt voor de Hongaarsche insurgenten.

— Men verneemt, dat de Keizer een aan *Radetzky* toegedacht majoraat heeft veranderd in een geldgeschenk van gelijke waarde, en dat aan zijne beide kinderen lijfrenten zijn verleend. — Algemeen is het bekend, dat de geldelijke aangelegenheden van den grijzen krijgsman in geenen gunstigen toestand verkeeren.

— 800 schoolonderwijzers hebben eene petitie aan het ministerie ingediend over 't schoolwezen, en daarin onder anderen verzocht: Staats-volksscholen. Toezigt daarop van wege den Staat. Een Lands-schoolraad, en daarin bekwame mannen uit den onderwijzersstand: Bezoldiging der onderwijzers door den Staat. Verantwoordelijke ondermeesters. Verlenging van den tijd der schoolpligtigheid voor de jeugd — de jongens tot aan het 15de, de meisjes tot aan het 13de jaar.

— Uit eene opgave van het ministerie blijkt, dat in Hongarije onze handen zijn gevallen 660,151 geweren, 2879 pistolen, 216,000 sabels, 2073 lansen en 500 artilleriestukken.

BERLIJN, 23 October.

De Pruissische regering is, naar men zegt, voornemens verscheidene *Hollandsche zeeofficieren* voor de dienst op de Pruissische oorlogschepen te verbinden. Het bouwen van een aantal groote oorlogsstoombooten moet op Pruissische werven onverwijld een' aanvang nemen.

— In de omstreken van Potsdam hield zich op eene afgezonderde plaats eene vrouw onledig met de kunst van waarzeggen uit de kaarten, en misleidde bij herhaling de onkundigen, van wien zij voor hare profetiën 2 grosschen ontving. — Aangeklaagd bij de regtbank aldaar, werd zij vrijgesproken, op grond, „dat het niet bewezen was, dat hare bezoekers inderdaad aan die waarzeggerijen hadden geloofd." — Thans heeft het hof van appèl dit argument verworpen, en haar veroordeeld tot 6 maanden tuchthuisstraf, en openbare tentoonstelling.

GROOTBRITTANIE.

LONDEN, 25 October.

De Regering heeft bekend gemaakt, dat, in weerwil van alle tegenkanting, de maatregel betrekkelijk het werken op Zondag aan het postkantoor van Londen, met den 28sten dezer zal in werking komen.

— Men meldt uit Ierland, dat, daar het bleek, dat het aldaar heerschende gebrek veelal het gevolg was *van onkunde en zorgeloosheid in het bebouwen van den grond*, waardoor dit zoo vruchtbaar eiland op verre na niet opleverde datgene, waarvoor het vatbaar was, aldaar, op verzoek van lord *Clarendon*, een Genootschap is gevestigd, ten doel hebbende, *om allerwegen ervarene landbouwers uit te zenden*, ten einde de bevolking met de daad aan te wijzen, wat zij behoorde te doen en te laten, om haren toestand, door het erlangen van meerdere vruchten van haren arbeid, te verbeteren. — Zoo gemeld wordt, hebben de eerste werkzaamheden van dit Genootschap, ofschoon op eene kleine schaal ondernomen, reeds den besten uitslag gehad; — zijn vele landbouwers proefondervindelijk overtuigd geworden, „hoe nadeelig het is, om zich blindelings aan oude gewoonten te houden," — en heeft men op vele plaatsen de zekerheid verkregen, hoe zeer de opbrengst van den lerschen grond, mits behoorlijk bewerkt, ten gunste der bevolking kan worden verhoogd.

— In de laatste dagen zijn hier aanzienlijke hoeveelheden aardappelen uit Nederland, België en Frankrijk aangevoerd.

— Een brief uit Canada, gedateerd den 24sten September, meldt, dat sir *John Richardson* naar Engeland zal terugkeeren, hebbende bij vergeefsche pogingen aangewend, om berigten aangaande de expeditie van sir *John Franklin* in te winnen. In de Poolzeeën aangekomen zijnde, heeft hij 500 mijlen langs de kust afgelegd. Hij houdt het er voor, dat er een doortogt in het noorden bestaat, maar betwijfelt het, of deze wel te gebruiken zou wezen, dewijl de zomer op die hoogte niet langer dan 30 of 40 dagen duurt.

— In het Noord-Amerikaansche blad *de Courier* leest men het volgende, onder het opschrift:

„*Eene onbekende stad.*

„Het gouvernement der provincie van Chiappas, in Mexico, heeft eene verkenning gelast, ter nasporing, of er werkelijk, zoo als algemeen geloofd wordt, eene onbekende stad, boven op den Pimienten-berg der Cordillieres aanwezig zou zijn. Er is reeds herhaaldelijk gewag gemaakt van deze mysterieuse stad, waarvan men de gebouwen, twijfelachtig, met verrekijkers van uit de vlakte meent te ontwaren.

„Hetgeen vooral aan het bestaan van eene stad boven op den Pimienta zou doen gelooven, is het aantal kudden, hetwelk men op de helling van den berg ziet grazen. Deze bijzonderheid schijnt aan te duiden, dat het hier niet te doen zou zijn over oude puinhoopen, zoo als te Milta of te Palenque, maar wel deugdelijk over eene bevolkte stad, met welker inwoners het tot dus verre aan alle gemeenschap ontbroken heeft.

„In allen gevalle zal het verslag der uit Chiapas af te zenden expeditie hoogst belangrijk wezen."

[Dit berigt heeft nog al veel van een kolossalen *Amerikaanschen puff.*]

Van den 26sten. De Koningin is ongesteld. Men heeft van Windsor-Castle het officiële berigt ontvangen, dat H. M. door windpokken is aangetast.

— Men herinnert zich niet, dat de haringvangst ooit zoo overvloedig is geweest als ditmaal; de markt van Londen wordt overstroomd met dezen visch; de prijs is dan ook 1 sh. op de 100 gedaald.

— Volgens berigt uit Tanger zijn de geschillen tusschen Frankrijk en Marokko *niet* vereffend en zou de Fransche zaakgelastigde op den 21sten zich inschepen en *de vijandelijkheden doen beginnen*, wanneer voor dien tijd de gevorderde voldoening niet was gegeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 October.

Nooit te voren, onder eenig bestuur, hield de ministerraad zoo vele zittingen als thans. Heden zat de heer *Louis Bonaparte* voor de honderddrieëndertigste maal sedert zijne verkiezing voor in den ministerraad. De zitting duurde niet minder dan twee en een half uur.

— Onder de middelen, welke de President schijnt aan te wenden om de volksgunst te winnen of te vermeerderen, is er ook een beproefd, waaromtrent het volgende gemeld wordt. Men verzekert, dat de heer *de Persigny*, bij zijne zending naar Weenen, in last had, niet eene vrouw, niet geldmiddelen te zoeken, maar wel........ het lijk van den hertog *van Reichstad*, den zoon van Keizer *Napoleon*. Men zou de zaken zóó hebben ingerigt, dat dit lijk langs de Adriatische en de Middellandsche zee naar Frankrijk gevoerd en nagenoeg den 15den December, de verjaring der aankomst van zijns vaders overschot, aangekomen zou zijn, en natuurlijk verwachtte men van dien zamenloop der herinneringen „de meest keizerlijke eventualiteiten," — gelijk een brief dit uitdrukt. Ongelukkiglijk voor dit ontwerp, heeft de Keizer van Oostenrijk, naar men zegt, de uitlevering van het lijk zijns bloedverwants glad weg geweigerd, aanvoerende, „dat hij een aartshertog was, en door zijne moeder tot het Duitsche stamhuis behoorde."

[Men verzekert, dat de heer *de Persigny* onder anderen ook in last heeft gehad, om de Noordsche Vorsten te polsen nopens de *wederinvoering van het keizerlijke bewind in Frankrijk*. — De Noordsche mogendheden zouden zich echter niet gunstig omtrent dat denkbeeld hebben uitgelaten.]

— Den 21sten dezer hadden te Parijs de laatste herfst-wedrennen plaats. De President der Republiek was ook daarbij tegenwoordig.

Om den kapitalen prijs — 4500 francs — dongen 10 paarden. Daarna werd de eerste wedren aangegaan, om den grooten nationalen prijs à 14 000 francs, en gewonnen door een' harddraver, die eenige dagen te voren ook eenen prijs van 6000 francs behaalde.

— De bisschop van Luçon heeft, ten gevolge van de benoeming van een' Israëliet, den heer *Cohen*, tot professor „*in de philosophie*" aan het lyceum van Bourbon-Vendée, verboden de dienst in de kapel van dat etablissement te doen.

[Men zegt, dat deze daad des bisschops aan het oordeel van den Raad van State zal worden onderworpen.]

Van den 25sten. De wetgevende Vergadering heeft gisteren beraadslaagd over de door twee harer leden voorgestelde opheffing van de verbanning der familiën *Bourbon* en *Orleans*. De beroemde redenaar der Legitimisten, de heer *Berryer*, die, sedert de wetgevende vergadering bijeenkwam, het woord nog niet gevoerd had, bestreed het voorstel en wilde het zelfs niet in overweging genomen hebben, zoowel om de waardigheid der vorstelijke ballingen, als om de rust en eendragt in Frankrijk geen nieuwe afbreuk te doen.

De Vergadering besloot met de overgroote meerderheid van 484 tegen 103 stemmen, eenvoudig om het voorstel niet in overweging te nemen.

[Ook deze stemming heeft weder een merkwaardig blijk opgeleverd van de verwarring der staatkundige denkbeelden in Frankrijk. Al de aanhangers der beide vorstelijke stamhuizen, en eenige weinige der heftigste ultra-republikeinen hebben *tegen* het voorstel gestemd. — Men kan eenigermate nagaan, waarom de Legitimisten zulks hebben gedaan; te meer, daar het bekend is, dat de graaf *van Chambord* vast besloten heeft, vooreerst buitenlands te blijven. Minder duidelijk is het echter, waarom ook de aanhangers van het huis *Orleans* tegen de afschaffing der verbanningswetten hebben gestemd; te minder, daar, zoo als bekend is, eenige leden van dat stamhuis, openlijk de souvereiniteit des volks erkennende na de Februarij-omwenteling, het regt om het Fransche burgerschap uit te oefenen voor zich hebben ingeroepen. Men maakt de opmerking, dat die doorluchtige ballingen mitsdien alsnog buiten Frankrijk zullen *moeten* verblijven, hoofdzakelijk door toedoen hunner vrienden en aanhangers. Of zij tevreden zullen zijn over de wijze, waarop deze laatsten vermeenen hun belang te moeten behartigen, wordt door sommigen in twijfel getrokken.]

— Heden ochtend heeft men vernomen, dat de heer *N. Bonaparte* den heer *Heeckeren* tot een tweegevecht heeft uitgedaagd, wegens een geschil in de wetgevende vergadering. Men scheen echter de hoop op eene bijlegging van het geschil nog niet geheel te hebben opgegeven. Ingeval echter dat tweegevecht voortgang mogt hebben, zal de heer *N. Bonaparte* met bloeddorstige werkzaamheden *buiten* de wetgevende vergadering overladen worden, vermits hij heden ook den afgevaardigde *Dahirel*, die hem het spreken van leugentaal heeft verweten, heeft uitgedaagd. — Een der verslaggevers van het in de zitting van heden verhandelde vermeent, dat, ingeval de afgevaardigden op die wijze gelieven voort te gaan, men weldra in de dagbladen het verhandelde in de Kamer zal moeten plaatsen onder het hoofd van: „*plaats gehad hebbende moorden, misdrijven, ongevallen en onvoorziene gebeurtenissen.*"

— De *Moniteur* bevat heden de officiële benoeming van den generaal *d'Hautpoul* tot opperbevelhebber van het leger in Italië, ter vervanging van den generaal *Rostolan*, die op zijn verlangen teruggeroepen is, zoo als het officiële dagblad zegt.

BELGIE.

BRUSSEL, 24 October.

Den 13den November komt de Wetgevende Ve[...] weder bijeen. Zoo men verzekert, zal er ernstig w[...] dacht aan het invoeren van eene nieuwe belasting *op het verleenen van bewijzen van adeldom en and[...] scheidingen.*

— De Regering zal wijzigingen voordragen de[...] 't lager onderwijs, o. a. de instelling van door [...] bezoldigde schoolopzieners, ten einde den uitsluit[...] vloed der geestelijkheid te breken.

— De geheele stad spreekt sedert een paar dagen [...] eerlijkheden, welke een bureau-chef der Belgische [...] gepleegd hebben. De daadzaak is ongelukkig maar [...] ker: de ontvreemde waarden bedragen omstreeks [...] francs. De zaak is in handen der justitie, en het [...] wordt ijverig voortgezet.

— Men verwacht in de haven van Antwerpen de b[...] sche fregatten *Hansa* en *Barbarossa*.

Van den 27sten. Eerhisteren is de aarts-hertog [...] bestuurder *Johann* te Luik aangekomen. Hij werd [...] spoorweg-station door den Koning en de plaatselijke [...] vinciale autoriteiten ontvangen. Kompagniën burg[...] jagers, artillerie en infanterie deden bij het [...] wacht. De aartshertog was in eenvoudig reisgewaad [...] Er was groot diner. De Koning heeft na het [...] langdurig gesprek met den aartshertog gehad.

Gisteren ochtend hebben de Koning en de aartsh[...] naar Seraing begeven om de verschillende fabrijke[...] te bezigtigen. Men zegt, dat het eenige doel der [...] den aartshertog is, het bezoeken van onze groote [...] De aartshertog bezit soortgelijke inrigtingen in St[...] en wil die waarschijnlijk uitbreiden.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 26 October.

H. K. H. de Erfgroothertogin *van Saksen-Weimar* is eergisteren avond, na H. M. de Koningin-moeder [...] kasteel van Biljoen te hebben bezocht, in deze resid[...] gekomen.

— Bij koninklijk besluit van den 23sten Octob[...] no. 66, is aan den vice-admiraal *J. C. Rijk*, als [...] lig minister van marine, op deszelfs verzoek, ver[...] pensioen van *f* 5000 's jaars, — zijnde die vlago[...] vens, bij koninklijk besluit van dezelfde dagteeken[...] 67, eervol uit het korps officieren der Nederlandsch[...] afgevoerd, onder dankbetuiging voor de veeljarige [...] diensten door hem aan den lande bewezen.

[Bij dit berigt moet nog vermeld worden, dat d[...] de vice-adm. voortdurend beschouwd wordt als '[...] adjudant in buitengewone dienst.]

— Door Z. M. zijn aan de navolgende Russische [...] officieren, wier namen in den jongten oorlog in H[...] grootendeels bekend zijn geworden, ridderorden ge[...] Z. M. heeft n. l. benoemd: tot kommandeurs der [...] Willems-Orde: graaf *Rüdiger* en de adj.-generaal [...] tot ridders van de 3de klasse dier orde, de adjud[...] neraal *Paniutine* en *Plautine*, de luit.-generaals *K*[...] en *Grootenhjelm*; en van de 4de klasse dier [...] prins *van Warschau*, graaf *Adlerberg*, kapt. *von* [...] *Dekousky* 1, allen in Russische dienst. — Tot ridd[...] kruis van den Nederlandschen Leeuw, de adj.-gene[...] *bokoff*, en tot kommandeur dier orde, de genera[...] *Iwaschentzoff*.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bij*[...]

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 19 Oct., kapit. *Drent* An[...] rina, van Hamburg n. Rendsburg; den 20sten *Meijer* W[...] van Stettin n. Abserzijl; *Gort* Vriendschap, van Stettin [...] zijl; den 21sten *Douwes* Johanna, van Newcastle n. K[...] Alberdina Gezina, van Rotterdam n. Dantzig; *Joosten* [...] gina, van Hamburg n. Stettin; *Joosten* Hendrika, van A[...] n. Rostock. — Te Holtenau den 19 Oct., *Potjewijd* Ep[...] Memel n. Hamburg; den 20sten *Westerbrink* Alkanna [...] van Straalsund n. Engeland. — Te Tonningen den 22 Oc[...] *tens* Maria, van Amsterdam n. Rendsburg; *Puister* Fenne[...] Newcastle n. Rendsburg; *Meints* Diewerdina, van Konings[...] Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 24 Oct., kapit. *H*[...] Roelf Giezen jr., van Sunderland; den 26sten *Boer* Mar[...] Bayonne; den 27sten *Smit* Annegina Engelina, van Dant[...] Texel den 26 Oct., *Olthoff* Catharina, van Newcastle. [...] Vlie den 24 Oct., *de Boer* Margaretha, van Newcastle. [...] singen den 25 Oct., *de Vries* jonge Johanna, van New[...] Te Dordrecht den 24 Oct., *Patje* Annegina, van Liverpo[...] Zierikzee den 17 Oct., *Dethmers* jonge Wicher, van O[...] Te San Sebastian den 14 Oct., *Altena* Hendrika Margare[...] Amsterdam, l. v. Bilbao. — Te Deal den 23 Oct., *P*[...] zaamheid, van Amsterdam n. Bordeaux. — Te Londen den [...] *Lohman* Roelfina, van Amsterdam; *Giezen* Onderneming, [...] ningen; den 25sten *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van [...] dam; *Borchers* vr. Sophia, van Rotterdam; *Hangelbroek* [...] Hendrik, van Groningen. — Te Stockton den 23 Oct., *S*[...] Louisa, van Harlingen. — Te Hull den 22 Oct., *Lief*[...] Verwachting, van Elbing. — Te Kroonstad den 14 Oct. [...] Afina Hillegina, van Amsterdam; den 17den *Bieze* Vri[...] van Rotterdam; den 18den *Teensma* Reintje, van Amst[...] Te Bolderaa den 17 Oct., *Kuper* vr. Houwina, van Tor[...] *Garrelts* Helena Catharina, van St. Ubes. — Te Meme[...] Oct., *Potjewijd* Alida Petronella, van Schiedam. — Te [...] 18 Oct., *Breeland* Hendrika Arentina, van Bordeaux; [...] *de Wall* Aurora en *Scholtens* Margaretha, beide van Lond[...] Afina, van Bremen; den 22sten *Bakker* Alexander en [...] *Boekhout* Johannes Hermanus, beide van Hamburg; [...] *Ebeling* Gezina, van Rotterdam. — Te Hamburg den [...] *Bakker* Neptunus, *Speelman* Geertruida Speelman en *Gie*[...] dina Beerta, alle drie van Antwerpen; den 23sten *Bie*[...] van Nantes; den 24sten *Prins* Roelfina, van Amsterdam; [...] *Kramer* Fennechina, van Amsterdam. — Te Travemunde [...] Oct., *Puister* Rieka, van Newcastle. — Te Kiel den [...] *Douwes* Johanna, van Newcastle.

Binnengekomen te Texel den 27 Oct., kapit. *Hofka*[...] Gebroeders, van Newcastle. — In het Vlie den 25 Oct. [...] Margaretha, van Osterrusoer. — Te Helvoet den 27 Oct. [...] Aaltje Prouk, van Newport; *Smidt* Anna Elisabeth en [...] Margaretha, beide van Riga. — Te Batavia den 5 Aug., [...] *Borchers* Adolf van Nassau, van Amsterdam; dezelve is [...] dito naar Sourabaija vertrokken. — Te Gravesend den [...] *Ketelaar* Engelina, van Groningen. — Te Bolderaa den [...] *de Jonge* Frouwina Elisabeth, van Amsterdam; *Jonker* [...] St. Ubes. — Te Pillau den 22 Oct., *van der Wouden* [...] Liefde, van Rendsburg. — Te Dantzig den 20 Oct., [...] Johanna Maria, van Aberdeen. — Te Warnemunde den [...] *Drent* Anna Catharina, van Hamburg. — Te Hamburg [...] Oct., *Nieveen* Hendrika, van Amsterdam; *van der Veen* [...] Hoop, van Utrecht.

Zeilklaar te Stockholm den 13 Oct., kapit. *de Jonge* [...] Hooites, naar de Noordzee.

Vertrokken van Amsterdam den 26 Oct., kapit. *Bolhuis* [...] naar Rostock; den 27sten *Pruim* Hendrika, naar Wismar. [...] het Vlie den 24 Oct., *Dekker* Alida, naar Noorwegen. [...] Helvoet den 25 Oct., *Oldenburger* Alida, op avontuur. [...] Marseille den 19 Oct., *de Boer* Verwachting, naar Port M[...] Van Royan den 18 Oct., *Gust* Neptunus, naar de Noord[...] Van Memel den 13 Oct., *Vos* Margina Wilhelmina, naar H[...] den 17den *Westers* Antina Elsina, naar Amsterdam. — Van [...] den 19 Oct., *Scholtens* Sjoumenta, naar Amsterdam; *Pan*[...] lina en *de Wall* Alpha, beide naar Engeland; den 20sten [...] Agina Undina, naar Amsterdam; den 21sten *van der Wij*[...] tuna, naar Engeland; *Lindeboom* Gesina, naar Leith; den [...] *Paap* Margritha, naar Engeland. — Van Swinemunde den [...] *Albers* Antina, naar Hoekzijl; den 21sten *Hazewinkel* Lucas [...] naar Wildervank. — Van Flensburg den 16 Oct., *Zuiningo* [...] wina Steenhuizen, naar Sunderland. — Van Warnemunde [...] Oct., *Schoemaker* Tweeling, naar Rendsburg. — Van Hamb[...] 23 Oct., *Kroon* vr. Wicherdina, naar Rugenwalde; den [...] *Jonker* Janneke, naar Sappemeer; *Muntendam* Jacoba, naa[...] merhaven; den 26sten *Kramer* de Hoop, naar de Eider.

Vertrokken uit het Vlie den 25 Oct., kapit. *Pot* het Vertro[...] naar Petersburg. — Van Triest den 18 Oct., *van der V*[...] helmine Frederika, naar Liverpool. — Van Gibraltar den 11 [...] *Rozema* Gesina Jantina, naar Marseille. — Van Bolderaa [...] Oct., *Naatje* Alberdina Edzina, *Bakker* Elsina en *Brouwe*[...] mina, alle drie naar Elseneur. — Van Pillau den 22 O[...] *Groot* Sieka, naar Amsterdam.

De Engelsche brik *Armenia*, kapit. Coatsworth, van Sunde[...] met steenkolen naar het Nieuwe Diep, is, volgens brief van T[...] van den 24 Oct., den vorigen morgen in de Eijerlandsche g[...] vervallen, zit vol water en zal met de lading weg zijn; de [...] page, bestaande uit acht man, hebben zich met de boot ge[...] zijn op het Eijerland aangekomen.

Volgens rapport van kapit. Lindseij, voerende de Engelsche [...]

Amalia, had hij den 25 December 1848, op 19° 25′ N. Breedte, 15′ 30″ O. Lengte, ontdekt een eiland of rots, naar gissing voeten boven de oppervlakte der zee verheven; vier mijlen lang, onvruchtbaar en van eene donkere bruine kleur. Kapit. Lindseij zeker van de juiste opgave der ligging, dewijl hij slechts twee ...gen te voren gelegenheid had gehad, om den gang van zijnen ...meter bij de eilanden Gregan en Assomption waar te nemen.

HARLINGEN, 27 Oct. Binnengekomen den 21sten kapit. *van der Veen* vr. Anskje, van Londen; den 24sten *Mulder* Margaretha, van ...rusoer; *Haaijers* Goede Hoop, van Stettin. — Vertrokken den ...en *Plukker* de jonge Hendrik, *Pot* Vertrouwen en *Bart* Elisa...h Maria, alle drie naar Noorwegen; *Visser* Maria, naar Lon...; *van der Veen* vr. Anske, naar Newcastle; den 25sten *Fran...* de Verwachting, naar Engeland; den 27sten *Flik* Geerdina, ... Denemarken.

ZOUTKAMP, 28 Oct. Binnengekomen den 27sten kapit. *Pott* ...nah, van Londen; den 28sten *Blouw* Gezina en *Carst* ......, ...de van Amsterdam. — Zeilklaar, *Franks* Concoda, naar Londen,

TERMUNTERZIJL, 28 Oct. Binnengekomen den 22sten kapit. *Pik* 3 Kinderen, van Dantzig. — Vertrokken den 20sten *Kreutzman* Margaretha, den 22sten *Burman* vr. Gesina en *Hagedoorn* de 4 Gebroeders, alle drie naar Leer.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

Oct. Henges, Jacomina (Sappemeer), v. Koningsberg n. Antw.
Helmers, vier Gezusters (Woudsend), v. Stettin n. Rotterd.
Thaden, Catharine Allegonde (Veendam) v. Stet. n. l'Orient.
Kolk, Dankbaarheid (Wildervank), v. Koppenhagen n. Leith.
— Klein, Anje (Hoogezand), v. Stettin n. Amsterdam.
— Hensema, Ida Berendina (Sappem.), v. Koningsb. n. Amst.
Harding, Alida (Pekela), v. Dantzig n. Guernseij.
— de Vrede, Prudentia (Veendam), v. Koningsb. n. Aberdeen.
Zijl, Alpha (Groningen), v. Dantzig n. Amsterdam.
Karst, Martha Alida (Schiermonnikoog), v. Amsterd. n. Riga.
— Botje, Gesina Alida (Groningen), v. Amsterdam n. Dantzig.
Fenenga, de Welvaart (Muiden), v. Amsterdam n. Koningsb.
Oorburg, Henderika Ellida (Veend.), v. Aarhuis n. de Oostzee.
Pijbes, Hoop en Verwachting (Pekela), v. Amsterd. n. de Oostz.
Zoutman, Geertruida (Veendam), v. Pool n. de Oostzee.
Zeilinga, de jonge Agatha (Krommenie), v. Amsterd. n. Petersb.
de Weerd, jr., Groot Lankum (Harl.), v. Amsterd. n. Petersb.
Karst, Lambertha (Schiermonnikoog), v. Dantz. n. Amsterd.
Bakker, Jantina (Pekela), v. Dantzig n. Amsterdam.
Eilts, Udonia (Delfzijl), v. Riga n. Amsterdam.
Eddes, Concordia (Dordtrecht), v. Riga n. de Maas.
Beckering, Ariana (Amsterdam), v. Dantzig n. Nantes.
Schuth, Geziena (Sappemeer), v. Koningsbergen n. Amsterd.
Dik, Catharina Josephina (Veendam), v. Dantzig n. Amsterd.
de Grooth, Lucas Wildervank (Pekela), v. Dantzig n. Amsterd.

De Wind den 17den en den 18den W.Z.W.; den 19den Z.W.; ...n 22sten Z.Z.W. en N.W.; den 23sten Z.W.
ELSENEUR, 23 October 1849.

209de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

...de *Lijst.* No. 6130 een prijs van *f* 1000.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 29 October 1849, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 26 *October*.

TARWE.		N. GERST.		Zw. Voer	42 ℔ *f* 2,20
...de Bak	70 ℔ *f* 7,00	Winter	52 ℔ *f* 2,70	»	44 » - 2,30
..., jar.	68 » » 6,00	»	54 » » 2,90		
...Old.	70 » » 6,50	»	56 » » 3,10	BOONEN.	
»	68 » » 5,50	Zomer	55 » » 2,75	Paardeb. *f* 3,50 *f* 4,25	
„	70 » » 6,00	»	57 » » 2,95		
N.	70 » » 5,65	Knobbe	60 » » 3,20	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		»	62 » » 3,50	Gr.Gort p. m. *f* 5,25,50	
...nlands.	66 ℔ *f* 3,50	N. HAVER.		Par.100N.℔ *f* 7,25 *f* 11	
»	68 » » 3,80	Dikke	44 ℔ *f* 2,45	Koolz. *f* 10,50 *f* 12	
N.	70 » » 4,10	»	46 » » 2,70	Zomerz. *f* 8 a *f* 9,75	
N.	68 » » 3,80	»	48 » » 2,90	Dederz. *f*	
BOEKWEIT.		»	50 » » 3,10	Boterz. *f* 8,50 a *f* 9,50	
...Zand	62 ℔ *f* 3,80	»	52 » » 3,30	G. Mostz. *f* 5,50 a *f* 7	
»	64 » » 4,10	Bl. Voer	38 » » 2,00	Raapolie p. v. *f* 43,50	
»	66 » » 4,40	»	40 » » 2,10	Boter ¼ T. 1e s. *f* 22	
...Zand	64 » » 4,00	»	42 » » 2,20	Dito dito 2e s. *f* 19½	
	» »	Zw. Voer	40 » » 2,10	Dito dito 3e s. *f* 17 a *f* 18	

Tarwe tot vorige prijzen met weinig handel. — Rogge in een ... — Boekweit als genoteerd slepend afgaande. — Gerst door ...arschheid ruim prijshoudende. — Haver mede door geringen aan...wel te plaatsen. — Beste Boonen gevraagd, mindere soorten ...ijelijk te plaatsen. — Gort als voren. — Kool- en Zomerzaad ...w.

AMSTERDAM, 26 *October*. Tarwe tot ruim vorige prijzen aan cons...cht: In ent. 130 ℔ Rijn *f* 235 bij partij. In cons. 130 ℔ b. ...che *f* 287; 131 ℔ b. dito *f* 290; 126 ℔ witb. dito *f* 270; 131 ... Bovenl. *f* 250; 129 ℔ ger. b. Pools. *f* 270 bij partij; 126 ℔ Vries. *f* 220; 132 ℔ o. Rost. en Norder *f* 272. — Rogge bij ... aan cons. en speculatie; 123 ℔ Pommer *f* 134; 121 ℔ ger. ... *f* 130; 112 ℔ Turks. *f* 105, bij groote partij; 127 ℔ An...mer *f* 145; 127 ℔ Anclammer *f* 145 bij partij. — Gerst prijs...ende: 106 ℔ n. Knobbe *f* 110. — Nieuwe Boekweit blijft voort...d met bijzonder weinig toevoer en als volgt verkocht: 121 ℔ Holst. *f* 155; 122 ℔ n. Rijn *f* 155 zeilende. Koolzaad, verkocht: Polder 61 p. vl.; Vriesch Zomer 49 p. vl.; ...sch 64 p. vl.; op 9 vat dadelijk 75 p. vl.; in Oct. 75½ p. vl.; ... 76 p. vl.; April 77 p. vl.; Sept. en Oct. 1850 63½ p. vl. — ...aad in een doen: 109, 110 ℔ Archang. *f* 260; 112 ℔ Petersb. ...ch. *f* 280. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. ...25; vlieg. *f* 45 a *f* 45,25; Nov. *f* 44,75 a *f* 45,25; Dec. *f* 45,25 ...; Mei *f* 46,25 a 50; Sept. en Oct. *f* 38,50. — Lijnolie zeer ...w: op 6/w. *f* 34,75; vlieg. *f* 34 a *f* 33,50. — Hennepolie op ... *f* 39,50; vlieg. *f* 38,50.

LONDEN, 24 *October*. Inl. Tarwe bedong met moeite de prij...van eergisteren; in vreemde ging weinig om en de prijzen waren ...anderd. Inl. Gerst tot de vorige koersen moeijelijk te plaatsen, ... vreemde ruim zoo duur. Haver werd door benoodigden tot de ...e prijzen genomen. Boonen en Erwten onveranderd.

LONDEN, 26 *October*. Inl. Tarwe was over het algemeen tot lagere prijzen verkrijgbaar. Vreemde werd ten gevolge van ge...n aanvoer iets hooger betaald. Inl. Gerst als voren, oude vreem...wel zoo duur. In Haver ging tot vorige koersen weinig om. ...en en Erwten weinig begeerd.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 27 *October*.

...DERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 52¾, 53, $52\frac{13}{16}$; Dito ...ficaten 3 pCt. 62⅜, 62½; Dito dito 4 pCt. 81⅞, 82⅛, ...; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 82⅞, 83. — BELGIE, Rothschild 2½ pCt. 45⅝. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van ... 5 pCt. $10\frac{3}{16}$; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 10⅛, 10¼; ... 3 pCt. 35¼, 35⅜; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 25⅞, $26\frac{9}{16}$; Coup. *Ardoins* 7⅛. — PORTUGAL, te Londen ...Ct. 32; Dito dito 4 pCt. 33⅜, $33\frac{13}{16}$, 33⅜. — RUSLAND, *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 103⅜; Cert. bij dito 1831 en 5 pCt. 93, 93¼; Dito bij *Hope* 4 pCt. 84¼; Inschrij... in Assignatiën 6 pCt. 63¼; Certific. van dito 6 pCt. 64. — ...ENRIJK, Metall. 5 pCt. 82⅝, 83⅛; Dito 2½ pCt. 42½, ... Oostenr. N. Metall. 5 pCt. 87¾; Amerik. Bank-Actiën ... Fransche Oblig. 3 pCt. 51⅜, ½, ⅜; Braz. 5 pCt. 87; Mex. 5 pCt. $25\frac{1}{16}$; Peru 4 pCt. 52; Gren. 1¼ pCt. 16; ...delm. kontant 163.

...gralen blijven, na aanvankelijk eene neiging tot vooruitgang ...nd te hebben, als gisteren. In genoemd effect was de handel levendig; daarentegen ging er weinig in de overige binnenl. ...en om.

... buitenl. heerschte voornamelijk veel levendigheid in Spaansche ...l. 3 pCts., die zich, ten gevolge van aanzienlijke inkoopen, ... daarin uitgevoerd werden, circa ⅞ pCt. sedert gisteren verbe...hebben. Alle overige soorten waren iets vaster.

...sche, Oostenrijksche en Portug. wederom flaauwer. Fransche weinig aangenamer.

...n. Uitg. $3\frac{7}{16}$; Peru Uitg. v. 100 £ $18\frac{5}{16}$, ⅜.

...rs *van het Geld:* Beleening 3, Prolong. 3½, Disconto 2½ pCt.

Laatste *Prijzen te vijf uur:* Integr. 2½ pCt. $52\frac{13}{16}$; Ard. à 85 £ ... Dito à 510 £ 10⅛; Binnenl. 3 pCt. 26½.

AMSTERDAM, 28 October. EFFEKTEN-SOCIETEIT te 4½ uur. ...doins à £ 85 10⅛. Dito a £ 510 $10\frac{3}{16}$. Binnenl. 3 pCts. 26½, ..., $\frac{7}{16}$. Portug. 4 pCts. $33\frac{9}{16}$, ⅜, $\frac{11}{16}$. Fr. Oblig. 3 pCts. 51½, $\frac{9}{16}$. ... Sp. Binnenl. 3 pCts. en Portug. vertoonde de handel nog al ... levendigheid, overigens was er weinig affaire.

ADVERTENTIEN.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN AVOND, te 6 uur,
Sprekers: Do. J. BRAAK en de Heer
J. GANDERHEIJDEN.

SOCIETEIT de Harmonie.

Door deze wordt aan de LEDEN van de SOCIETEIT DE HARMONIE berigt gegeven, dat op aanstaanden DONDERDAG, den 1sten November, die SOCIETEIT zal worden verplaatst naar het OUDE LOKAAL, in de *Nieuwe Kijk in-'t Jatstraat*, en dat op aanstaanden ZONDAG, den 4den November, voor het eerst MUZIJK in dat LOKAAL op den gewonen tijd zal worden gegeven.

Tevens worden die INSCHRIJVERS op de GELDLEENING tot AANKOOP van dat LOKAAL, welke den *eersten termijn* van hunne ingeschrevene som nog niet hebben gestort, door deze beleefdelijk uitgenoodigd, om zulks zoo spoedig mogelijk te willen doen, ten Huize van den Penningmeester van de Societeit, den Heer A. R. SORMANI.

Namens de Directie:
A. VAN CALCAR,
Secretaris.

TOONEELBERIGT.

Op ZATURDAG, den 3den November 1849, eene EXTRA REPRESENTATIE **ten voordeele van Mej. de Weduwe SOETERIK**, bestaande in: DE ARME DICHTER, Tooneelspel in één Bedrijf. Daarna: DE DESERTEUR, Blijspel in één Bedrijf. Tot slot: de VERMOMDE GELIEVEN, Geestig Blijspel met Zang in een Bedrijf. De LIJST van INTEEKENING ligt voor bij den Bureaulist P. DE KONING, ten Huize van den Snuifverkooper C. RIJKENS, in de Zwanestraat, waar van stonden aan ENTRÉEKAARTJES te bekomen en PLAATSEN te bespreken zijn. NB. De LIJST van INTEEKENING zal VRIJDAG, den 2den November 1849, des avonds te 6 uur, GESLOTEN zijn.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Heden beviel van eene doode *DOCHTER* de Hoog Welgeboren Vrouwe B. W. HORA SICCAMA, geboren COPES VAN HASSELT.

MAASTRICHT, 23 October 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ GRONINGEN, 26 October 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER J. COOTSTRA, geliefde Echtgenoot van

WM. GERBERS.

⁂ Getrouwd:

THEODORUS HENRICUS REVIUS,
van *Zwolle*,
en
KARSJE SLOT.

GRONINGEN, 24 October 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:

GERHARDUS BAKKER,
van *Groningen*,
en
WOLDINA ELISABETH STEENHUIS,
van *Uitwierda.*

DELFZIJL, 24 October 1849.

⁂ Den 26sten October zijn te *Veendam* getrouwd:

Mr. J. F. FEISSER
en
H. BENNEMA.

Eenige kennisgeving.

⁂ Gehuwd:

JAN G. NOORDING
en
JANTJE K. STEERNBERG.

NOORDBROEK, 27 October 1849.

⁂ Heden overleed ons jongste Zoontje EDDE JAN, in den ouderdom van 12 weken.

DEVENTER, 25 October 1849.

G. J. HULSCHER, W.z.
A. H. HULSCHER—
GROENEWOLD.

⁂ Heden overleed ons geliefd jongste Kindje JOHANNA GEZINA, slechts tien weken oud.

GRONINGEN, 29 October 1849.

J. GRUNO.
L. GRUNO—KOENS.

⁂ Door den Boekhandelaar J. OOMKENS, J.ZOON, is uitgegeven: INHOUD DER TIEN JAARGANGEN 1837—1846 VAN HET GODGELEERD TIJDSCHRIFT *WAARHEID IN LIEFDE*, in *Uitvoerige Registers.* Als *Overzigt* ingerigt, ook ten dienste van hen, die deze jaargangen niet bezitten. De prijs is *f* 4—20, ofschoon de grootte 520 bladzijden bedraagt. De Uitgever maakt opmerkzaam op de laatste woorden van den Titel, dat deze Inhoud *als overzigt* is ingerigt zelfs ook *ten dienste van hen, die deze jaargangen niet bezitten.* Het is namelijk geen dor geraamte, waarin alleen de bladzijden der deelen worden opgegeven, waar men over deze of die onderwerpen iets kan vinden, maar het vierde of verreweg het grootste dezer Registers, *Aanwijzing en Overzigt van Zaken en Personen*, geeft een volledig verslag van den Inhoud en gang der redenering in elke Verhandeling in de tien Jaargangen te vinden. Niet spoedig kon zulk eene Inhoudsopgave gereed en afgedrukt zijn, maar de Uitgever vertrouwt, dat er nu ook eene blijvende dienst mede gedaan is aan allen, die dit Register willen gebruiken, 't zij ze deze jaargangen bezitten, 't zij niet.

VERVOLG DER Verkooping van BOEKEN,

behoorende tot de nagelatene BIBLIOTHEEK van den Heer Mr. H. O. FEITH, ten Huize van R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat, bij wien mede, den 26sten NOVEMBER e.k. en verv., zal worden verkocht de nagelatene BIBLIOTHEEK van wijlen den Heer Prof. B. H. LULOFS, waarvan de CATALOGUS in de andere week zal zijn te bekomen.

De ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat hij zijn' WINKEL van KANTOOR- en SCHRIJFBEHOEFTEN, KERKBOEKEN, ENZ. heeft GEOPEND. Hij beveelt zich minzaam in eens ieders gunst aan.

R. SCHURINGA SCHAANK,
in de Steentilstraat, te *Groningen.*

⁂ De Boekhandelaars J. C. SEPP & ZOON, te *Amsterdam*, hebben alom verzonden:

I. *C. SEPP*, ONDERZOEK NAAR DE LEER DES NIEUWEN TESTAMENTS, OVER DE HEILIGE SCHRIFT des OUDEN VERBONDS, ... *f* 3,60.

Terwijl de Uitgevers op deze belangrijke Verhandeling de aandacht vestigen van het Godsdienstig Publiek, berigten zij tevens, te hebben verkrijgbaar gesteld:

II. *THOLUCK*, ZONDE en VERZOENER, of DE BEKEERING DES TWIJFELAARS. Tweede Druk, ... *f* 2,20.

III. *A. J. DIEPERINK*, ANNA VAN MILGENBORCH, Historisch-Romantisch Tafereel tijdens den aanval der Spanjaarden op *Zeeland* in 1575, ... *f* 3,60.

Dit Werk is voor Leesgezelschappen en Leesbibliotheken inderdaad onmisbaar.

IV. *CLAUDIUS*, HOE DE MENSCHEN MET DEN BIJBEL GEHANDELD HEBBEN, of eene GESCHIEDENIS des BIJBELS, Tweede Druk .... *f* 1,10.

Van dit Boekje zegt de *Tijdspiegel*: Door dit met zorg bearbeid Geschiedkundig Overzigt, wordt eene regte waardeering van den Bijbel inderdaad bevorderd, en niemand zal deze Brieven hebben gelezen, die niet tevens door eene opmerkzame lezing beter in staat is, om den Bijbel meer zelfstandig en grondig te beoordeelen.

V. *CAMERARIUS*, LEVENSDAGEN IN DEN KERKER DER INQUISITIE te ROME, ... *f* 1,00.

Wilt gij, lezer, — zoo schrijft de Beoordeelaar in de Kerkelijke Courant, — voor u en uwe Kinderen *f* 1,00 nuttig besteden, koop dan dit geschrift. Gij zult in dit Boekje zien, hoe de goede God de onschuld beveiligt, en langs onverwachte wegen hare redding bevordert; daadzaken zullen u leeren voor de Jezuïten op uwe hoede te zijn, met grondige kennis der H. S. u tegen hen te wapenen, en in vast vertrouwen op den Hemelschen Vader moedig te strijden, geduldig te lijden, en God in alles te danken. CAMERARIUS was de Zoon van MELANCHTONS vriend, en een DANIEL uit de zestiende eeuw.

VI. CHRISTELIJKE GELOOFS- en ZEDELEER, OPGEMAAKT UIT DE WOORDEN DES NIEUWEN VERBONDS: een Leesboek voor Christenen. Derde Druk, ... *f* 0,90.

Een nuttig Godsdienstig Handboekje, — zegt de Recensent, — bevattende niet anders dan uitspraken der Heilige Schrift. Deze zijn onder bepaalde rubrieken verdeeld, en leveren alzoo een gemakkelijk overzigt over den ganschen inhoud des Bijbels. Ruimschoots verdient hetzelve de aandacht van Bijbellezers, en het zal vooral in Huisgezinnen en ook tot het uitkiezen en nazien van Bijbelteksten met vrucht kunnen gebruikt worden.

DE VERKONDIGING DES EVANGELIUMS AAN ALLE VOLKEN De Voorwaarde van de wederkomst des Heeren en van de voleinding der Wereld.

OPWEKKENDE REDE,

GEHOUDEN TER ALG. VERG. VAN HET NED. ZEND. GENOOTSCHAP,

DOOR DEN MEDEBESTUURDER

Prof. ABM. DES AMORIE van der HOEVEN.

Bij G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, en voorts bij alle solide Boekhanderen in het Rijk.

Bij denzelfden Uitgever is verschenen *DE TWEEDE DRUK* van den onlangs uitgegeven bundel, getiteld:

LAATSTE GEDICHTEN VAN H. TOLLENS, CZ.

LANDVERHUIZERS!!!

Allerbelangrijkst voor gaanden en blijvenden

is: „VERVULT DE AARDE!" GODS BEVEL AAN DEN MENSCH, BIJ DE SCHEPPING EN HERSCHEPPING, Gen. I: 28 en IX en volg., in onze dagen op nieuw en bijzonder aangedrongen. Door een' discipel der *PROFETENSCHOOL.* — Vijftig digte bladzijden voor *slechts* DERTIG Cents, ter algemeene verspreiding.

!IS ALOM TE BEKOMEN!!

⁂ J. C. SEPP EN ZOON, Boekhandelaars te *Amsterdam*, hebben alom verkrijgbaar gesteld:

I. J. A. BENGEL, EEN WAARDIG DISCIPEL VAN DEN HEER, geschetst in eene Voorlezing, met Bijlage, door *C. SEPP, V. D. M.* te *Zaandam*, ... *f* 1,25.

De Schrijver, — zegt de Recensent, — heeft een goed werk gedaan, want hij heeft ons met fiksche trekken den Christen geschilderd tot roem des eenigen Meesters. En in het 7de deel der *Jaarboeken* zegt Dr. VAN OOSTERZEE: De voorstelling is levendig, boeijend en regt stichtelijk tevens, zij licht niet alleen, maar zij bouwt ook op.

II. HERMAN BEEKHORST, OF HET SLAGTOFFER VAN DWEEPZUCHT en VERLEIDING, .. *f* 1,20.

Een Werkje, dat evenzeer tegen het Jezuïtisme als Seperatisme waarschuwt, waarom de Recensent hetzelve in deze dagen vele lezers toewenscht.

III. MENNONIETEN EN DOOPSGEZINDEN IN *WURTEMBERG*, naar gedrukte en ongedrukte Mededeelingen van Dr. *GRUENEISEN*, door *C. SEPP, V. D. M.* te *Zaandam*, ... *f* 1,10.

Dit Stukje is onmisbaar voor de bezitters der Werken van BLAUPOT TEN CATE, het *Nederlandsche Archief* en beminnaars der Kerkelijke Geschiedenis.

IV. *RETTBERG*, HET PAASCHMAAL, zoo als het in de EERSTE EEUWEN der CHRISTELIJKE TIJDREKENING gehouden werd, ... *f* 0,50.

V. LEVEN EN STERVEN, UITTREKSELS uit het DAGBOEK eens GEESTELIJKEN, 2 Deeltjes, .. *f* 2,40.

Voor de bezitters van het eerste Deeltje is het tweede apart te bekomen, voor een Gulden.

VI. HANSJEN, OF HET BRUIDSGESCHENK, in dezelfde maat in Hollandsch dichtmaat overgebragt, naar het Hoogduitsch van *EBERHARD. Hanchen und die Kuchlein*, door *A. G. WINKLER PRINS*, ... *f* 2,20.

VII. HANDLEIDING VOOR BIJENHOUDERS, behelzende eene korte onderrigting ter vermeerdering en plaatsing der Bijen; derzelver zwermen en ziekten; over de wijzelloosheid, en derzelver herstel; over het persen van den Honig en het Was; middelen ter genezing van den Bijensteek, en opgave van een middel ter voorkoming van denzelven, enz., enz., ... *f* 1,10.

⁂ Voortdurend worden in alle Boekwinkels bestellingen aangenomen op de **vijf eerste Jaargangen** van

de Huisvriend;

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,

VERZAMELD DOOR J. J. A. GOEVERNEUR;

gebonden in nette cartonnen banden, tegen den prijs van *f* 7.00.

„De *Gids* dezes jaars (Junij-nommer) geeft van dit Werk op nieuw eene hoogst gunstige beoordeeling:

De speculatiegeest van onzen tijd kondigt menigmalen, met kwakzalvers breedsprakigheid en brallenden ophef, de geboorte aan van allerlei ontuig. Het is niet te ontkennen, dat hij de menigte dikwerf blinddoekt en maar al te vaak zijn ziekelijke waar weet aan den man te brengen. Ieder, die overtuigd is van het nadeel dezer industrie, ieder, die meêwerken wil om haar te vernietigen, heeft niets beters te doen, dan de pogingen te ondersteunen van degelijkheid, eenvoud en waarheid. Misschien zijt ge het met mij ééns, dat er ten onzent te veel Week- en Maandschriften bestaan, die beloven dat ze goede, gemengde lectuur zullen leveren voor burgers van stad en land; misschien geeft ge mij ook toe, dat verre weg het grooter deel op ieder bladzijde bewijst, hoe slecht ze de gegeven belofte nakomen en zijt dus met mij van gevoelen, dat die enkele, die hun woord gestand doen, dubbel regt hebben op uwe ondersteuning. Als men daartoe de handen inéén sloeg, zouden we niet overstroomd worden met zoo veel onrijps en bedorvens, als er thans te voorschijn komt van onder de zuchtende drukpers. Onttrek daarom uwe ondersteuning aan eenige bladen, die we niet noemen willen, en voorzie u (als ge 't niet reeds gedaan hebt) van „de Huisvriend." Hij zal u zijn wat hij u toezegt; een vriend, in wiens aangenaam bijzijn gij menig genoegelijk uurtje slijten kunt; die den tact heeft om met u om te gaan, zoo als ge dat zelf zult verlangen; wiens geestige scherts u menigmaal een lach om de lippen plooijen zal; wiens vriendelijke ernst u gouden lessen van levenswijsheid zal te genieten geven; die u bekend zal maken met allerlei merkwaardigheden uit het gebied van natuur-, land- en volkenkennis; uit den toestand van ons maatschappelijk en burgerlijk leven en u vaak verrast met een keurig verhaal of bevallige poëzij!"

Wie van deze Aanbieding alsnog mogt willen profiteren, en voor den loopenden Jaargang inteekenen, tegen *f* 3.00, kan tot het einde dezes jaars, indien de voorraad zoo lang strekt, den *zesden* Jaargang bekomen tegen *f* 2.00.

GRONINGEN, October 1849.

C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

, G. B. VAN GOOR, Boekhandelaar te *Gouda*, heeft uitgegeven en alom verzonden:

P. VAN DER BURG, **SCHETS DER NATUURKUNDE**, *ten dienste der Scholen*, 1ste Stukje met 54 Houtsneê-figuren. *f* 0,40.

De voortreffelijke wijze, waarop de heer VAN DER BURG in zijne *Eerste Grondbeginselen der Natuurkunde*, waarvan reeds een 2de druk bij opgenoemden Uitgever het licht ziet, zich van zijne moeijelijke taak heeft gekweten, deed zeer vele Onderwijzers het verlangen uiten, dat door de zelfde bekwame hand een min kostbaar Werkje vervaardigd wierd, 't welk men *algemeen* den Scholieren als Leer- en Leesboek *in handen* kon geven. Aan dat verlangen heeft de schrijver voldaan met het leveren der bovenstaande *Schets*, die door hare hoogstbevattelijke voorstelling en gemakkelijken stijl gewis aller goedkeuring zal wegdragen.

, In het laatst van September is door **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, aan de Inteekenaren verzonden:

De Aflevering voor de maand October
VAN HET MAANDWERK
GETITELD

GRUNO.

ALGEMEEN WETENSCHAPPELIJK TIJDSCHRIFT.

Onder redactie van Dr. *L. Ali Cohen*, Dr. *W. Gleuns*, Dr. *W. Hecker*, Dr. *W. R. van Hoëvell*, Dr. *E. J. Diest Lorgion*, Mr. *A. Oudeman*, Ds. *J. G. de Hoop Scheffer*, Dr. *G. Acker Stratingh* en Mr. *B. Tellegen*.

Dit Tijdschrift bevat twee rubrieken, de eene voor *Boekbeoordeelingen* en de andere voor *Mengelwerk*. De prijs van den geheelen Jaargang is *f* 7 — 00.

De reeds uitgegeven *tien* Afleveringen, voor de maanden *Januarij—October* 1849, liggen *opengesneden* voorhanden bij de hieronder genoemde Boekhandelaren.

De *Directeuren van Leesgezelschappen*, of *zij*, *die in de voortzetting van de uitgaaf van dit Tijdschrift eenig belang stellen*, worden vriendelijk uitgenoodigd, die nommers *ter inzage* op te vragen, en bijaldien men genegen mogt zijn om voor den Jaargang 1849 of den volgenden Jaargang 1850 in te teekenen, om **zulks ten spoedigste te willen doen**, aangezien met de uitgaaf van den *tweeden* Jaargang *niet wordt vervolgd*, bijaldien het getal Inteekenaren, die er voor dit Tijdschrift *buiten* de Stad en Provincie *Groningen* bestaan, niet belangrijk vermeerderd wordt.

De genoemde Afleveringen zijn te bekomen bij de Boekhandelaars *C. J. Borleffs*, *P. N. van Kampen*, *J. M. E. Meijer*, *H. W. Mooi*, *Johs. Muller en G. Portielje*, te Amsterdam; *H. J. van Vloten*, te Alkmaar; *J. T. Sommer*, te Almelo; *F. G. A. J. van Werkhoven*, te Alphen; Gebs. *Tacts*, te Amersfoort; *Is. An. Nijhoff*, te Arnhem; *H. Meffert*, te Assen; *P. A. Menger*, te Barneveld; Wed. *A. Hessing*, te Bolsward; *Broese en Comp.*, te Breda; *C. G. de Graaff*, te Brielle; *W. Beets en J. de Rooij*, te Delft; *G. Brouwer*, *J. de Lange en A. J. v. d. Sigtenhorst*, te Deventer; *A. Schaafsma*, te Dockum; *A. F. H. van Troostenburg de Bruijn*, te Doesburg; *Blussé en van Braam en P. C. van der Schalk*, te Dordrecht; *W. J. Bruining*, *Kz.*, te Franeker; *W. Stokhuijzen*, te Gorinchem; *J. van Bentum en Zoon en G. B. van Goor*, te Gouda; Gebs. *Belinfante*, Gebs. *van Cleef*, *K. Fuhri* en *J. M. van 't Haaff*, te 's Gravenhage; *A. C. Kruseman* en *J. B. van Loghem en Zoon*, te Haarlem; *M. van der Plaats*, te Harlingen; *F. Hessel*, te Heerenveen; *A. H. Kante*, te 's Hertogenbosch; Gebs. *Vermande*, te Hoorn; *F. E. Melius*, te St.-Jacobi-parochie; *K. van Hulst*, te Kampen; *W. Eekhoff*, *H. C. Schetsberg en G. T. N. Suringar*, te Leeuwarden; *D. J. Couvée*, *P. Engels en Jacs. Hazenberg*, *C.z.*, te Leiden; Gebs. *Muller*, te Maastricht; Wed. *L. C. Vermande*, te Medemblik; *P. A. Reijnders*, te Meppel; *Van Benthem en Jutting*, te Middelburg; *C. Bakker*, *B.z.*, te Nieuwe Diep; *C. A. Vieweg*, te Nijmegen; *J. van Baalen en Zonen*, *H. A. Kramers en M. Wijt en Zonen*, te Rotterdam; Wed. *J. C. Honigh*, te Schagerbrug; *M. Goude*, te Schiedam; *S. E. van Nooten*, te Schoonhoven; *Van Druten en Bleeker*, te Sneek; *H. Spanjaard*, te Steenwijk; *C. Campagne*, te Tiel; *C. Biekelt*, *J. G. Broese*, *B. Dekema en Van Heijningen en Post Uiterweer*, te Utrecht; *P. C. Verhoeff*, te Vlissingen; *Johs. Noman en Zoon*, te Zalt-Bommel; Erven *J. van de Velde Olivier*, te Zierikzee; *A. E. C. van Someren*, te Zutphen; *R. Boelens en W. E. J. Tjeenk Willink*, te Zwolle; *D. H. van der Scheer*, te Koevorden; *J. Mekel*, te Appingedam; *S. G. Noording*, te Noordbroek; *S. J. Schuit*, te Pekela; *S van der Baan*, te Sappemeer; *C. J. Mekel*, te Uithuizen; *P. A. Barends*, te Veendam; *T. van Halteren*, te Wildervank; *P. Huisingh en P. S. van der Scheer*, te Winschoten; alsmede bij de Boekhandelaren binnen de Stad *Groningen*.

Aan de Heeren Boekhandelaren wordt tevens de lektuur aanbevolen. Zij zullen er uit kunnen zien, dat niet alleen de te *Groningen*, maar overal elders uitgegeven Werken in dit Tijdschrift beoordeeld worden, bijaldien de Uitgevers dezelve maar tot dat einde inzenden. Het wordt dus daartoe door deze nogmaals door den Uitgever vriendelijk aanbevolen.

Degene, welke iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan nu wijlen den Heer **W. C. VAN ARNHEM**, in leven *Scheepsbouwer* alhier, wordt verzocht daarvan, binnen 14 dagen na heden, Opgave te doen ten Kantore van den ondergeteekende.

GRONINGEN, 30 October 1849.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris*.

, Allen, die iets te VORDEREN hebben van — of SCHULDIG zijn aan **S. H. ARKEMA**, *Stelmaker*, vroeger te *Bedum*, thans te *Uithuistermeeden*, worden verzocht, daarvan vóór den 15den November 1849 schriftelijk kennis te geven of Betaling te doen, ten Kantore van den ondergeteekende te *Uithuizen*.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv.* en *Nots.*

De ondergeteekenden, **GECOMMITTEERDEN** uit de COMMISSIE van ADMINISTRATIE over de *GEVANGENISSEN* te *Groningen*, zijn voornemens, op DONDERDAG, den 8sten November 1849, des namiddags te drie uur precies, in het openbaar, bij wege van Inschrijving bij besloten Briefjes, aan den minstinschrijvenden, onder nadere goedkeuring, uit te besteden de LEVERANCIE van de hiernavolgende **BENOODIGDHEDEN** voor de gemelde GEVANGENISSEN, gedurende het geheele jaar 1850, als: ROGGEBROOD, GROF TARWEBROOD, WITTEBROOD, AARDAPPELEN, RUNDVLEESCH, KALFSVLEESCH, BOTER, DERDE REIS AFGEMALEN GORT, RIJST, GROENE ERWTEN, GEELE ERWTEN, GROENTEN, ZOUT, PEPER, AZIJN, RAAPOLIE, PATENT-OLIE, KAARSEN, GROENE ZEEP, KOFFIJ, CICHOREI, ZOETE MELK, KARNEMELK, STROO, BAGGERTURF en GREENMANK TURF.

Die hiervan gading maakt, kome op den bepaalden tijd in het Huis van Verzekering alhier, waar, gelijk mede bij H. VAN DER LAAN, Kastelein aan de Breede Markt, de Conditiën van Aanbesteding ter lezing liggen.

De Briefjes van Inschrijving op *zegel geschreven*, *door den Aannemer geteekend en de namen van twee borgen behelzende*, zullen, uiterlijk op den dag der Aanbesteding, des namiddags vóór half drie, gelegd worden in eene der twee geslotene Bussen, waarvan de eene geplaatst is ten Huize van Mr. T. J. TEN BERGE, in de Oude Boteringestraat, en de andere in gemeld Huis van Verzekering.

T. J. TEN BERGE, A. VAN BERCHUIJS, W. WOLTHERS.

Op VRIJDAG, den 2den November 1849, des voormiddags te tien uur, zullen er, van wege de **DIRECTIE** van het GENERALE ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN*, bij het Zijlvesterhuis te *Delfzijl*, publiek, tegen contant geld, worden verkocht:

Vier oude **ZIJLDEUREN**, twee **BATTEN** of **VALLEN** van eene KLAPBRUG, eene DOMKRAGT of KELDERWINDER, EENIGE PALEN en SCHIJFBLOKKEN, eene partij OUD KOPER, IJZER, HOUT en hetgeen alsdan verder ter verkoop zal worden gepresenteerd.

Namens de Directie voornoemd:
R. P. CLEVERINGA, J.z.,
Secretaris.

, Ter voldoening aan artikel 28 van het Wetboek van Koophandel, wordt bij deze bekend gemaakt, dat, bij acte op den 22sten October 1849, ten overstaan van den Notaris Mr. **E. VAN EERDE**, en Getuigen, te *Groningen* gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, tusschen de Heeren **PIETER ROELFS ROELFSEMA** en **JAN JACOB SCHEEPERS**, JUNIOR, beide zonder beroep, en beide wonende te *Groningen*, eene VENNOOTSCHAP is aangegaan, hoofdzakelijk tot het DRIJVEN van COMMISSIEHANDEL, ter VERKOOP van GRANEN, doch zich tevens zullende kunnen uitstrekken tot zoodanige AGENTSCHAPPEN of ONDERNEMINGEN, als onderling zal worden goedgevonden, voor eenen onbepaalden tijd, zijnde ingegaan den 23sten October 1849, en zullende eindigen op den 1sten Januarij van ieder jaar, mits daaraan drie maanden vóór dien dag behoorlijke opzegge door een' der VENNOOTEN is geschied; dat deze HANDEL zal worden gedreven onder de Firma **ROELFSEMA** en **SCHEEPERS**, *Commissionairs*, wonende te *Groningen*, waarvan de TEEKENING door ieder der VENNOOTEN zal worden gevoerd; met dat beding nogtans, dat ieder der VENNOOTEN solidair verbonden zal zijn, en dat dezelve Firma niet zal mogen worden gebruikt, dan voor de zaken, met den voorschreven HANDEL in dadelijk verband staande, inzonderheid niet tot het OPNEMEN of UITDOEN van GELDEN, KOOPEN of VERKOOPEN van VASTE GOEDEREN, of het aangaan van andere soortgelijke VERBINDTENISSEN, waartoe de schriftelijke toestemming van beide VENNOOTEN noodzakelijk zal zijn; en eindelijk, dat geen der VENNOOTEN, zoolang deze VENNOOTSCHAP duurt, eenigen COMMISSIEHANDEL voor EIGENE REKENING zal mogen drijven.

P. R. ROELFSEMA.
J. J. SCHEEPERS, JR.

De ondergeteekenden, **COMMISSIONAIRS** in **GRANEN**, bevelen zich in de gunst hunner geachte Stad- en Landgenooten aan, en maken bekend, dat hun KANTOOR is geplaatst in de Poelestraat, C 108.

GRONINGEN, 29 October 1849.

ROELFSEMA EN SCHEEPERS.

NB. Den ondergeteekende is ter ooren gekomen, dat er zijn, die in hem een' der inzenders van *GRONINGER CORRESPONDENTIE-ARTIKELS* aan het **Algemeen Handelsblad** meenen te zien; en daar hij er **groot belang** in stelt, dat men zich overtuigd houde van het **tegendeel**, acht hij het noodig, door deze openlijk te verklaren, dat hij met bedoeld Blad hoegenaamd niet in betrekking staat, nimmer heeft gestaan, en daaraan nooit een enkele letter heeft doen toekomen.

GRONINGEN, 27 October 1849.

H. ILPZEMA VINCKERS.

OP WOENSDAG, DEN 31sten OCTOBER 1849,

des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zullen, vóór en in de Behuizing, Oostzijde aan het Nieuwe Kerkhof, alhier, door wijlen den Mr. Smid JAN MULDER bewoond geweest, publiek worden verkocht: 2 beste BLAASBALGEN, 2 beste AANBEELDEN met Blokken, 3 beste BANKSCHROEVEN, groote Slijpsteen, Snijdijzers, Smeedtangen, nieuwe Vijlen, Hamers en andere Smidsgereedschappen, Nieuw- en Oud IJzer; voorts een NETTE INBOEDEL, waaronder Kabinet, Bureau, Halve Kastklok, Beddegoed, Zilveren Lepels en Vorken, deftig Mans- en Vrouwen Lijfstoebehooren, ZWAAR GOUDEN OORIJZER, GOUDEN HOROLOGIE met dubbele Kast, ander Goud en Zilver en meerdere Goederen; — alles door genoemden JAN MULDER en Vrouw nagelaten, en te bezien des daags bevorens van 10—12 en van 2—4 uur.

De Verkooping zal met de SMIDSGEREEDSCHAPPEN en het IJZER beginnen.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

OP DONDERDAG, DEN 1sten NOVEMBER 1849,

des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, vóór en op de Bovenwoning, door wijlen Mej. de Wedw. STUURWOLD bewoond, Noordzijde aan het Der-Akerkhof, alhier, publiek worden verkocht: een nette **INBOEDEL**, bestaande o. a. in eene Chiffonière, Mahoniehouten en andere Tafels, Spiegels, Pendule met Vazen, Porselein, Koper-, Tin- en Blikgoed, voorts een GOUDEN OORIJZER en ander Goud- en Zilver, deftig Vrouwen- en Mans Lijfstoebehooren, BEST BEDDEGOED en meer andere Goederen; alles te bezien des namiddags bevorens, van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

In den loop van dezen Winter zullen publiek worden te koop gepresenteerd:

I. Eene BEHUIZING met STALLING, en daarbij behoorende ruime OPEN' GROND, staande en gelegen Noordzijde aan het Hoendiep, buiten de Apoort, te *Groningen*.

II. Een streep GRONDS, buiten de Apoort, alhier, geschikt voor eene HELLING.

III. Eene BEHUIZING, zijnde eene neringrijke *HERBERG*, aan het Trekpad, te *Noordhorn*.

IV. Eene BEHUIZING met OPEN' GROND, staande en gelegen te *Visvliet*; en

V. Eene STALLING, staande te *Stroobos*. Alles toebehoorende aan de gezamentlijke Eigenaren van het TREKVEER van *Groningen* op *Stroobos* en vice versa.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

Ten overstaan van Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG, den 7den November 1849, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, voor de Behuizing van J. BRUCE, in de Nieuwe Boteringestraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: een fraaije, wèl geconditioneerde **INBOEDEL**, bestaande in eene MAHONIEHOUTEN CHIFFONNIÈRE, DITO STOELEN met PAARDENHAREN ZITTINGS, DITO TAFELS, SPIEGELTAFEL met MARMEREN BLAD, SPIEGELS, eene DORPSKLOK met SPEELWERK in eene SCHILDERIJ, eene PENDULE, eenige SCHILDERIJEN, eene fraaije collectie BLOEMEN in Bakken en Potten, KAGCHELS, PORSELEIN, GLASWERK en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. Te bezien vóór den Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

VRIJDAG, DEN 2den NOVEMBER E.K.,

VERKOOPING op de GROOTE MARKT. **WOENSDAG** en **DONDERDAG** den 7den en 8sten November 1849, VERKOOPING vóór en in het NIEUWE VERKOOPHUIS in de Oosterstraat.

FIRMA **Steen & Comp.**

WOENSDAG, DEN 7den NOVEMBER 1849,

des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zullen, voor de Behuizing van wijlen Mejufvrouw de Weduwe H. VAN DER MOLEN, aan het Loopende Diep, bij de Bloemstraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: haar nagelaten **INBOEDEL**, bestaande, onder anderen, in: EIKENHOUTEN BUREAU met BOVENSTUK, DITO SECRETAIRE, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, fraaije PENDULE, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK; voorts GOUD en ZILVER, BEDDEGOEDEREN, LINNEN en LIJFSTOEBEHOOREN en hetgene meer zal worden gepresenteerd. — Te bezien daags vóór den Verkoopdag, van 10—12 en van 2—4 uur

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

MAANDAG, DEN 5den NOVEMBER E.K.,

VERKOOPING van **ROERENDE GOEDEREN**, vóór en in het BOELHUIS in de Gelkingestraat, in de volgende Courant nader te detailleren.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

HOUTVEILING,

op DONDERDAG, den 1sten November 1849, des voormiddags te 10 uur, bij de Wedw. KOOPS, te *Zuidbroek*, van eene groote partij **BALKEN**, **JUFFERS** en **EIKEN STOLPEN**.

BOELDAG VAN VEE,

te *Onderdendam*, op DONDERDAG, den 1sten November 1849, in het GEMEENTEHUIS, precies om 1 uur.

VERKOOPING VAN KOEIJEN EN KALVEREN.

De Griffier **J. VEENHOVEN**, **B.z.** zal, ten verzoeke van den Koopman JAN BOERMA, op eerstkomenden ZATURDAG, den 3den November 1849, des namiddags te twee uur, ten Huize van den Kastelein H. KOOL, te *Sappemeer*, publiek verkoopen: eenige **VAARMELKTE** en **KALFKOEIJEN**, benevens 20 stuks Vriesche **KALVEREN**.

UIT DE HAND TE KOOP:

eene modern doortimmerde **BEHUIZING** in de Oude Boteringestraat, Lett. K no. 27. Te bevragen bij F. DE WITT, Oude Boteringestraat.

TE HUUR:

eene **BENEDENWONING** en eene **BOVEN-ACHTERKAMER**, beide afzonderlijk. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

DOOR TOEVAL,

Eene ruime GESTOFFEERDE of ONGESTOFFEERDE **BOVENWONING** TE HUUR. Nader onderrigt bij den DRUKKER DEZER

WORDT AANGEBODEN:

Eene of twee **KAMERS**, in een der Hoofdstraten, des verkiezende met den *KOST*. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

DOOR VERTREK VAN HIER

wordt eene **FABRIJK** AANGEBODEN, die een bestaan oplevert, welke voor groote uitbreiding vatbaar is, en die met een klein kapitaal kan gedreven worden; ook verbindt de Eigenaar zich in alles grondig onderrigt te geven. Gadingmakenden vervoegen zich onder lett. A. Z. bij den DRUKKER DEZER. *Brieven franko.*

De ondergeteekende berigt door deze aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij zijne

BOEKDRUKKERIJ

heeft verplaatst van de Brug naar de **POELESTRAAT** naast het CONCERTHUIS; recommanderende zich minzaam.

J. S. OPPENHEIM.

UNIVERSAL-LEINWAND

gegen jede Art

Gicht, Rheumatismus (Gliederreiszen), Rothlauf, Krampf und geschwollene Glieder

besonders Kreuz-, Kopf- und Rücken-Schmerzen.

Laut Dekret des Höchstpreislichen Ministeriums des Innern vom 16. Juni 1849 in Stuttgart.

Unter **GARANTIE**, was mehr als jede weitere Anpreisung ist, zu haben in Stuttgart beim Erzeuger und Erfinder Charlottenstrasze Nr. 27 vor dem Eszlinger Thor und Kaufmann **HABE**, Karlsstrasze Nr. 9, à 1 fl.

Zeugnisz.

Dasz ich die neuerfundene Gicht-Leinwand für sehr praktisch gefunden habe, und wenn dieselbe nach Vorschrift bei Rheumatismus angewendet wird eine weit bessere und schnellere Wirkung hervorbringt als Gicht-Papier. Auszerdem hat sie noch den Nutzen, dasz sie nicht zerreiszt (wie es beim Gicht-Papier der Fall ist), die leidende Stelle bleibt daher bedeckt und ist vor Luft geschützt. Die Gicht-Leinwand kann daher sehr empfohlen werden.

STUTTGART, den 24. Mai 1849.

MENNIKEN, *Wundarzt.*

Nachdem Wundarzt MENNIKEN die vorstehende Unterschrift als ächt anerkannt hat, wird diesz hiedurch beurkundet.

STUTTGART, den 25. Mai 1849.

K. Stadtdirection. BÖLTZ, *OAG.-Akt.*

De ondergeteekende, **W. WEGERIF**, eenigste Dépôthouder van bovenstaand **UNIVERSAL-LEINWAND**, is in het bezit van nog onderscheidene der gunstigste getuigenissen van Duitsche Geleerden. Hij acht het echter overbodig, die hier te vermelden, belanghebbenden kunnen zich, des verkiezende, daarvan ten zijnent overtuigen; de toepassing of aanwending van dit heilzaam middel zal weldra de ongekunsteldste getuigenis opleveren.

GRONINGEN, 30 October 1849.

W. WEGERIF,
Oude Boteringestraat.

EEN SCHRIJNWERKERSGEZEL

werk verlangende, vervoege zich ten spoedigste bij de Gebroeders HARLEM, te *Veendam*.

Een **BEDDE ZAAGMOLENAARSKNECHT** dadelijk WERK verlangende, vervoege zich aan den Zaagmolen te *Wirdumerschoterzijl*.

Tegen November aanstaande

wordt te *Groningen* verlangd: een ongehuwde **HUISKNECHT**, van de Protestantsche Godsdienst, van goede Getuigenissen voorzien, het HUISWERK naar behooren verstaande en met Paarden en Rijtuig kunnende omgaan.

Adres mondeling of met *franko* Brieven aan het BUREAU DEZER COURANT.

Er wordt gevraagd: eene **WERKMEID** om dadelijk in dienst te treden. — Nader onderrigt bij den DRUKKER DEZER.

Te Groningen, bij C. M. van BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.